

سیاسی

طاغوت غرب

□ غرب رایی و تائید زاده ای زمان

اشارة

برای شناخت ماهیت اصلی آنچه که اصلاح طلبان آن را راهبرد خود در برخورد با اسلام و انقلاب از یک سو و تعامل و تعاطی افکار با غرب از سوی دیگر قرار داده‌اند باید تاریخ غرب گرایی در جهان اسلام و ایران را ورق زد و شعارها و بنیان‌های فکری و نوع تعامل آنان را با غرب بازخوانی کرد. آنچه در پیش رو است، تلاشی است از سوی نویسنده برای ملموس شدن این مهنه.

حسن ابراهیم‌زاده

شد تا مستشاران نظامی غربی، به همراه سلاح‌های روز خود، به دو امپراتوری ایران و عثمانی و به دنبال آن در دریار و بدنه ارتش این دو نفوذ کنند. در ایران را برتر شرلی و آتنی شرلی را می‌توان اولین افراد غربی خوانند که به همین منظور در دریار و امپراتوری ایران نفوذ کردند. این در حالی بود که قبل از این دو، بسیاری از مستشاران دیگر غربی با مجھز کردن امپراتوری عثمانی به توب، در دریار عثمانی جاخوش کرده بودند. بسیاری از جمله زنده یاد جلال آل احمد بر این باورند که جنگ‌های ایران و عثمانی که به کشتند شدن هزاران مسلمان از طرف آغاز و پایان یافت، ریشه در تحریکات غربی‌های نفوذی به دو دریار ایران و عثمانی داشته که شواهد و اسناد و تاریخی هم، گویای همین واقعیت تلخ تاریخی است.

دور دوم نفوذ مستشاران غربی در جهان اسلام و در ایران زمین را برای فتنه‌گری، می‌توان به دوره شکست نیروهای ایرانی از قوای روس در زمان فتحعلیشاه قاجار که به قرارداد ننگین ترکمنچای منجر شد، دانست که در این دوره حاکمان ایران برای آموزش نظامی و به خدمت گرفتن سلاح‌های غربی، مستشاران غربی را به کشور دعوت کردند. در امپراتوری عثمانی نیز سقوط منطقه آزواف توسط نیروهای روس و تصرف مصر توسط ناپلئون و جدا شدن

رساند. گسترش اسلام و فتح ایران و در پی آن فتح دمشق که جزو سرزمین‌های امپراتوری غرب به شمار می‌رفت، غرب را پدیده‌ای روپرور ساخت که موجودیت آن، نفعی او را به دنبال داشت. از این رو غرب از همان آغاز با نفوذ دادن عناصر خود در دریار بنی امیه، بر آن شد تا با تزریق فرنگ رفاه‌طلبی و عیاشی در دریار بنی امیه و کاخ سبز معاویه و سپس با ترویج اندیشه‌های فلاسفه یونانی در دریار بنی عباس، از قدرت اسلام پکاهد و حوزه نفوذ و گسترش اسلام را که از اندلس گذشته بود و تامحدوده کشور پرتغال پیش رفته بود، متوقف سازد. در رویارویی جهان اسلام با غرب، جنگ‌های صلیبی را می‌توان اوج تقابل جهان اسلام با غرب به شمار آورده، اما نفوذ غرب به جهان اسلام با برنامه‌ای خاص و تداوم موذیانه و زیرکانه آن تا به امروز را می‌توان از قرن دهم هجری برشمرد که جهان اسلام نیازمند به خدمت گرفتن سلاح و مستشاران نظامی غرب شد. در قرن دهم دو امپراتوری بزرگ جهان اسلام یعنی امپراتوری ایران و عثمانی، با مشاهده دست یابی همسایگان شمالی خود به سلاح‌های پیشرفته و مدرن روز، این دو امپراتوری را به فراگیری و مجھز شدن به سلاح‌های پیشرفته ترغیب ساخت و همین مسئله موجب

اگر در آغاز نهضت، برخی در راهی که امام راحل انتخاب کرده بود شک می‌کردند، گذر زمان و حوادث پر فراز و نشیب انقلاب، بر همگان ثابت کرد که راه امام، استمرار حرکت انبیا و اولیای الهی بود و امام (ره) و یارانش جز در اعتدالی کلمه حق و مبارزه با طاغوت گامی برنداشته و برینمی دارند. امام این طاییدار حرکت نورانی در عصر حاکمیت طاغوت‌ها بر سرنوشت بشر، در تعریف طاغوت می‌فرمایند: «کار طاغوت چیست؟ یخ‌جهنم من النور الی الظلمات. از نور، از نور مطلق، از هدایت، از استقلال، از ملیت، از اسلامیت، این‌ها را بیرون می‌کند وارد می‌کند در ظلمت‌ها».^۱ آنچه که در بیانات امام راحل (س) به عنوان رمز کلیدی خود را نشان می‌دهد، مشخص کردن مصاديق عینی طاغوت و روکردن به قبیله طاغوت در این عصر است: (این هایی که توجهشان غرب است، توجهشان به اجانب است، قبله‌شان غرب است، رو به غرب توجه دارند؛ این‌ها در ظلمات فرو رفته‌اند. اولیای شان هم طاغوت است).^۲

نفوذ طاغوت در جهان اسلام

بی‌شک نقطه آغاز تقابل اسلام با غرب، به ورود سفیر اسلام به روم و حضور در دریار هر اکلیوس باز می‌گردد که شجاعانه دعوت به اسلام آوردن امپراتوری روم از سوی پیامبر (ص) را در قلب دریار طاغوت به گوش او

از قتل عام هزاران هزار مسلمان و زنده زنده سوزاندن آنان در آتش پس از فتح اندلس و به تصویر کشاندن فجیع ترین صحنه ها در فتح اورشلیم و جنگ های صلیبی تا تصرف مصر توسط ناپلئون، حمله نظامی ایتالیا و به استعمار کشاندن مردم لیبی، تونس و ...، حمله نظامی فرانسه و سیطره بر مردم الجزایر و قتل میلیونی مردم این سرزمین تا حمله نظامی کفار پیر استعمار یعنی انگلستان به کشورهایی چون عراق و افغانستان تا به امروز و قتل عام های مردم بوسنی هر زگوین، عراق و افغانستان و ...؛ همه و همه بیانگر کیه غرب نسبت به جهان اسلام و مسلمانان است. شاید به جرأت بتوان گفت، قتل عامی که در یک صد سال اخیر، جهان غرب از مسلمانان داشته است، بی سابقه ترین قتل عام تمدنی از تمدن دیگر است! فقط کافی است سرانگشت تر کرد و تاریخ را ورق زد؛ از اشیلیه دیروز تا بغداد امروز.

هجوم فرهنگی غرب

تهاجم فرهنگی غرب علیه جهان اسلام، بسیار زیر کانه تر از حمله نظامی و اشغال مستقیم سرزمین های اسلامی بود؛ حرکتی که تلفات آن به مراتب بیشتر از تلفات جنگ نظامی به شمار می رود. غرب که به بهانه اصلاحات اداری، آموزشی و نظامی؛ جایگاه خود را در ممالک اسلامی ثبت کرده بود، به مرور زمان با تشکیل دانشگاه ها، مدارس و لژهای فراماسونی، به پروردش نیروهایی در راستای اهداف خود پرداخت و ضمن روانه ساختن آن ها به دیار خود، برای تکمیل آموخته ها، آنان را با زندگی فرنگی آشنا ساخت، به طوری که غرب زدگان بازگشته از غرب با اندیشه و زندگی غربی، با ورود به سرزمین خویش در صدد برآمدند بدون

عثمانی و از دست دادن مناطق وسیع ایران شد. حرکتی که همچنان در کشورهای اسلامی که با غربی ها پیمان نظامی داشته و مستشاران نظامی آنان حضور فعال دارند، همچنان ادامه دارد.

هجوم نظامی غرب

هجوم نظامی غرب به جهان اسلام، یکی از دردناک ترین صفحات تاریخ بشیری است. درست پس از ورود نخست مستشاران نظامی به جهان اسلام و بی بردن به نقاط ضعف؛ تطمیع برخی صورت گرفت که تا قبل از آن، سابقه اش را در اندلس تجربه کرده بود.

آن منطقه از امپراتوری عثمانی، سلطان سلیم سوم را بر آن داشت تا برنامه اصلاحات در نظام اداری و بازسازی ارتش را، به دست مستشاران غربی بدهد.

نفوذ مستشاران نظامی در ایران و عثمانی و کمک تسليحاتی قطره چکانی و رعایت عدم توازن اعطای سلاح به مسلمانان در مقابل دشمنان آنان - که در حال حاضر در کمک های نظامی آمریکا و دول غربی به اسرائیل در مقابل کمک به کشورهای عربی کاملا مشهود است - با در اختیار گذاردن نقاط ضعف و ضربه پذیر قوای نظامی مسلمانان، موجب فروپاشی حکومت

توجه به اعتقادات و باورهای مذهبی مردم و هنجرهای حاکم بر جامعه، یک نظام فرنگی را جایگزین نظامهای حاکم بر جامعه خود سازند. هر چند که نظامهای حاکم بر جامعه اسلامی، نظامهای منطبق بر اصول اسلامی نبود، اما آنان به نام تجدددخواهی، اصل اسلامیت را نشانه رفتند.

گذشت زمان و به دست گرفتن پست های مهم توسط این پرورش یافته کان غرب و بریله از اصلت خویش، تاریخ مالک اسلامی را چنان ورق زد که دل هر مسلمان آزاده را به درد می اورد. روشنفکران وارداتی و پرورش یافته کان نظام آموزشی غرب، طرز تفکر شان همانند طرز تفکر کبیر تزار روسیه بود که پس از بازگشت از هلند و آشنا شدن با زندگی آنان، گمان می کرد که یکی از علل عقب ماندگی، همین ریش های بلند مردان روسیه است و برای دست یافتن به تکنولوژی، باید ریش ها را از ریشه کند. پطر کبیر ریش های بلند روس ها را زد، اما نه تنها تغییری در روسیه تزاری مشهود نشد، بلکه منفعت آن به جیب کمپانی های هلندی و غربی سازنده تیغ ریش تراش سرآذیر شد. حرکتی که در ایران با برخورد با حجاب و متحدالشکل کردن لباس ها رخ داد که بهره آن به جیب کمپانی های سازنده وسائل ارایشی رفت و ایران از قافله تجدد واقعی بازماند. غربزدگان بدون توجه به تفاوت دین اسلام با دین تحریف شده

نحو قلم و زخم زیان خود را متوجه افراد
و مسائلی قرار دادند که مردم به دید احترام
و تقدس به آنان می نگریستند. آنان در این
راه از هیچ تهمت و افتراءی سر باز نمی زدند.
از نمایش نامه های توهین آمیز میرزا فتحعلی
آخوندزاده به مقدسات تا هاتکی روزنامه هایی
چون (کوکب دری) به ساحت قرآن و پیامبر
(ص)، راهی برای کسانی چون شیخ فضل
... نوری باقی نگذاشت تا سربلندانه بر چوبه
دار بوسه زنند.

غیربزدگان بدلون توجه به تفاوت دین
اسلام با دین تعریف شده مسیحیت.
همان برخورداری را بامانی دینی، سرلوحه
کار خود قرار دادن که غرب پرس مسیحیت
پس از رنسانس آورد. آنان با اختیار
داشتن مطبوعات، پست هاین مهم کشوری،
خطمهش گرفتن از لژهای فراماسونی، دم
زدن از دموکراسی و آزادی؛ نوک قلم و
رزم زبان خود را متوجه افاده و مسائلی
قرار دادن که مردم به دید احترام و تقدس
به آنان من نگیرستند. آنان در این راه از
هیچ تهمت و افتراقی سر باز نهی زدند.
از نمایشنامه‌های تووهین آمیز میرزا
فتحعلی آخوندزاده به مقدسات تا هاتاکی
روزنامه‌هایی چون «گوکب دری» به ساخت
قرآن و پیامبر (ص)، راهی برای کسانی
چون شیخ فضل... نوری باقی نگذاشت تا
سر بلندانه بر چوبه دار بوسه زنند.

میرزا فتحعلی آخوندزاده، نوکر روسیه تزاری، در تأیید دیدگاه بربی بین ملکم خان نسبت به مردم شرق و در ادامه ترویج غربزدگی و اسلام‌زدایی، همین مردم را (با عرض معدرت) همین بربرها را به یادگیری رسوم بندگی و آداب انسانیت دعوت می‌کند و می‌گوید: «مردم آسیا حریت کامله را یکبارگی گم کرده‌اند و از لذت مساوات و نعمت حقوق بشریت کلاً محروم‌اند... بر شما لازم است که بزرگ خود را بشناسید... همیشه به امر و نهی او مطیع باشید و رسوم بندگی و آداب انسانیت را یادگیرید.»^۵

و تقی‌زاده این شاگرد اول کلاس ملکم خان ارمنی، برای تکمیل سخن‌های اساتید و همزمانش، پاراز این فراتر نهاده و انسانیت را زنوب پاتا فرق سفرنگی شدن دانسته که در این رابطه حضرت امام (ره) می‌فرماید: «امثال تقی‌زاده که در این ایران یک وقتی قدرت داشته‌اند، تقی‌زاده گفته بود که ما باید از سر تا پامان انگلیسی باشد یا فرنگی باشد و باید این طور باشیم تا اینکه آدم بشویم، آدم بودن را به کلاه و کفش و لباس و بزرگ و امثال ذالک می‌دانستند.»^۶

حاصل چنین غرب‌گرایی در ایران و تلاش کسانی چون تقی‌زاده، چیزی جز ظهور دیکتاتوری رضاخانی بود که مورد حمایت غرب قرار گرفت و عملاً تضاد در قول و عمل غرب را در شعارهای نمایان ساخت.

کوشش همقطاران و همکلاسی‌های این نسل به اصطلاح «منورالفکر» و «ترقی خواه» در سراسر ممالک اسلامی و اقدامات آنان به شیوه‌های گوناگون زیر نام و القاب متفاوت، در یک مسیر پیش می‌رفت و آن منطبق کردن اندیشه‌ها و شیوه زندگی امت اسلام با فرهنگ غرب بود. در همسایگی ایران و در کشور ترکیه، ضیاء گلوب، تئوری‌سین غرب‌گرایی شد و او چون تقی‌زاده ملت ترک را به تسليمه شدن در برای غرب دعوت کرد.

او به صراحت گفت:

«ما از نظر ملیت ترک هستیم، از نظر مذهب (یعنی رسوم عبادی) مسلمان و از نظر فرهنگ و تمدن اروپایی می‌باشیم. از اسلام فقط ما باید

دفاع به حق خود مأیوس نمودند و جرم این خودباختگان ملی نما، کمتر از مجرم اصلی نیست.»^۷

غرب‌گرایان جهان اسلام
غربزدگان در سیر خوش خدمتی به اربابانشان و در راستای کشتن روحیه اختراع و اکتساف در وجود نسل جوان، برای تداوم بخشیدن بر سلطه بیگانگان بر ممالک اسلامی، مردم شرق را مردمی خالی از تفکر و تعمق در مصالح کشور و خلاقیت در به وجود آوردن نظامی همپای غرب جلوه‌می‌دادند و از غرب به عنوان تنها قبله علم و دانش یاد می‌کردند و مردم را به کرش در مقابل عادات و رفتار و اخلاق آنان برای رسیدن به تکنولوژی دعوت می‌کردند. آنان گاه پا را از این محدوده فراتر نهاده و گستاخانه به دین و میهن و آداب و رسوم خود اهانت می‌کردند. مرعوبان غرب در ایران زمین که بیشتر آنان از میان قشر مرغه و شاهزادگان قاجار برخاسته بودند، در

حضرت امام (ره) می‌فرماید: «امثال تقی‌زاده که در این ایران یک وقتی قدرت داشته‌اند، تقی‌زاده گفته بود که ما باید از سر تا پامان انگلیسی باشد یا فرنگی باشد و باید این طور باشیم تا اینکه آدم بشویم، آدم بودن را به کلاه و کفش و لباس و بزرگ و امثال ذالک می‌دانستند.»

غربزدگان با برانگیختن حسن ناسیونالیستی و مد زدن از دموکراسی و پایه‌ریزی مکتب اولمانیسم؛ علنا مردم را از ارزش‌های قرآنی و اسلامی جدا ساخته و برای ایجاد یک سیستم سکولاریسم، قلم خود را متوجه دین ساختند و با تبلیغات وسیع خود، از غرب بتی ساختند که ممالک اسلامی جز تسلیم شدن در مقابل آنان راهی نداشته و باید فکر مقابله با آنان را از سر خود بپرون کنند. حکایت این دین‌ستیزی وطن‌فروشی و مرعوب شدن در برابر غرب، در نگاه امام راحل (ره) چنین خود را می‌نماید:

«واز جمله چیرهایی که مانع دفاع مسلمین از کشورهایشان است، تبلیغات دارای هر چه بزرگ‌تر جلوه دادن قدرت‌های خارجی است. در سایق از انگلیس به دست به اصطلاح روشنگران و تحصیلکردهای غربزدگی در ایران، در بیان تقلید از غرب در تمام شیوه‌های زندگی برای رسیدن به مدنیه فاضله غول می‌گوید: «من خود اختراعی نخواهم کرد. کاش اولیای دولت مانیز در اخترات دولتی، یک قدری به عقل خود کمتر اعتماد می‌نمودند و آن اصولی را که فرنگی‌ها با این همه علم و تجربه بافته‌اند، کمتر گشت می‌دادند. طرح‌های دولتی (فرنگی) را یا باید به کلی قبول کرد و یا باید به کلی رد نمود. من همین قدر می‌گویم که ما در مسائل حکمرانی نه می‌توانیم و نه باشد از پیش خود اختراعی نماییم؛ یا باید علم و تجربه فرنگستان را مشق خود قرار دهیم یا باید از دایره بربری گری خود قدمی بیرون نگذاریم.»^۸

تقی‌زاده

در پی داشت، موجب گشت که دین عالم از صحنه سیاسی اجتماعی کنار گذاشته شود. در همین زمان تلاش های ملکم خان، طالب او و میرزا فتحعلی آخوندزاده روسی و تقی زاده های وطن فروش در ایران، منجر به تخت نشستن رضاخان و اسلام ستیزی وی گشت. هماهنگی غرب زدگان و به قدرت رساندن حکومت های «لائیک» در تمام سرزمین های اسلامی، با برنامه ریزی دقیق توسط غرب هدایت شد. از این پس غرب زدگان در سایه لژهای فراماسونری و سریزه جباران میهن فروش، به اصطلاح خود در صدد برآمدند که با قلمشان یک نهضت پروتستانی دیگر، آن هم در ممالک اسلامی اغاز و به سرانجام برسانند و در این مسیر همان بلاجی را بر سر مسجد و مرجعيت و روحانیت اسلام آورندند که «مارتین لوتر» ها در غرب بر سر پاپ و کلیسا آورندند. در ایران می توان از میرزا فتحعلی آخوندزاده به عنوان سر سلسه این حرکت نام برد. آخوندزاده به خیال خام خود که نقش مارتین لوتر غرب را ایفا

غرب گرایان و ایجاد انحراف فکری
شکست مسیحیت از اسلام در طی جنگ های صلیبی، حاکمیت خشونت بار کلیسا بر تمام شئونات زندگی مردم وجود داد گاه هایی به نام انگیزی سیوون (تفتیش عقاید) و قربانی شدن هزاران انسان در این محکمه ها، ناکام و نارسا بودن مقاهمین کلیسا در پاسخ به سؤالات مردم در زمینه های اعتقادی و اجتماعی و سرانجام سقوط امپراتوری بیزانس و فتح قسطنطینیه (۱۴۵۳ م) توسط مسلمین؛ غرب را به یک بازنگری کلی در تمام زمینه های اعتقادی و اجتماعی تغییب ساخت. غرب بازگاهی به گذشته خوبی دریافت که یکی از مهم ترین عوامل شکست آنان در مقابل مسلمین، اهتمام اسلام به مسئله علم و دانش بوده است، در صورتی که مسیحیت از آن به عنوان شجره ملعونه یاد می کند.
از سویی دیگر سقوط قسطنطینیه سبب گشت صدھا جلد کتاب از آثار یونان به همراه فرار دانشمندان امپراتوری شرق به اروپای غربی، بار دیگر فرهنگ و فلسفه یونان در غرب جای پایی برای خود مهیا ساخته و موجب ظهور اندیشه ها و تفکرات ضد دینی شود. نهضت پروتستان و نظریه (مارتین لوتر) بر این باور بود که اعتقاد ذهنی به خدا فقط موجب رستگاری می شود و ظهور بسیاری از فلاسفه در غرب و پیش گرفتن بیان مسائل اعتقادی با مبانی عقلی و سپس تنزل آنها به حس و سرانجام به تجربه آزمایشگاهی؛ عملاً دین را از صحنه زندگی غرب خارج ساخت.

غرب با کنار گذاشتن مسیحیت که سد رشد علمی محسوب می شد و با آغاز دوره ای جدید (رسانس)، توانست به تکنولوژی دست یابد؛ اما در همین مقطع تاریخ، عواملی مختلف (که در این مقوله نمی گنجد) از جمله دسیسه های غرب، موجب رکود مسلمین در زمینه های علمی گشت. از این پس غرب زدگان دست پروردۀ لژهای فراماسونری و دانشکده های غرب در سراسر ممالک اسلامی با برافراشتن علم ضد دین شروع به فعالیت کرده و عامل عقب ماندگی مسلمین را دین به جامعه معرفی کردند. ظهور «ترکان جوان» در سرزمین عثمانی که به قدرت رسیدن کمال آتاورک را

پاره های اعتقادات مذهبی و رسوم و عادات را که صرفاً مربوط به رابطه انسان - خدا هست اقتباس کنیم، ولی سایر تعالیم حقوقی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی کهنه شده و باید مردود شناخته و در فراموشخانه تاریخ ریخته شود و به جای آن نظامات غربی درست اقتباس گردد.^۷

حاصل چنین غرب گرایی در ترکیه هم ظهور کسی مانند آتاورک شد. آتاورک چنان شفیقته غرب بود که حتی از ضیاء گلوب پا را فراتر نهاد و معتقد بود که حتی فرهنگ و تمدن و همه چیز زندگی باید غربی شود.

حضرت امام (ره) در این خصوص می فرمایند: «من عکس مجسمه آتاورک را در ترکیه - آن وقت که تبعیدی بودم به آن جا - دیدم که مجسمه اوروبه غرب بود و دستش را بالا کرده بود - آن جایه من گفتند که این علامت این است که ما هر چه باید انجام دهیم، باید از غرب باشد. به اصطلاح آتاورک یک مرد مثلاً روشنی بوده ...»^۸

مردانی چون یعقوب صنوع یهودی، شبلى شمیل مسیحی و طه حسین از دانشمندانی بودند که در گسترش غرب زدگی در مصر کوشیدند، به طوری که طه حسین در کتاب «مستقبل الثقافة في مصر» مصریان را دعوت به سوی یک زندگی اروپایی می کند و می گوید: «اگر ما به راستی به تمدن اروپایی ارج می نهیم، چرا گفتار خود را با کردار مان یکنیم؟»^۹

در منطقه شام و لبنان، به دلیل وجود مسیحیان؛ اسلام ستیزی و غرب گرایی نسبت به سرزمین های اسلامی دیگر به مراتب بیشتر بود و «مردانی چون پطرس بستانی، ناصف یازجی، ابراهیم یزجی، نوفل نوفل، سلیم نوفل، میخائيل شهاده و سمعان کلهون در شمامات؛ رُل تقدیز از ایران را در تشیدی غرب زدگی بازی کردند.»^{۱۰}

در هند «سر سید احمد خان لباس اروپایی به تن می کرد و معاشرت بالانگلیسی هارا تشویق و توصیه می نمود. او صریحاً اعتقاد خود را دائر بر مخالفت با جهاد علیه انگلیسی ها عالم کرده بود و در ایجاد نزدیکی بین مسلمین و انگلیسی ها، انجمنی تحت عنوان «انجمان مسلمانان و انگلیسی برای دفاع از حقوق هندوستان» تأسیس کرد.»^{۱۱}

هر آیه‌ای که در قرآن ذکری از ملک و یا جن یا روح الامین و یا وحی یا جنت و یا نار و یا معجزات آنبیاء علیهم السلام می‌رود، آن آیه را از ظاهر خود برآورده و به تاویلات با رده زندیق‌های قرون سابقه مسلمانان تأویل نماید.^{۱۵}

در ترکیه ضیاء گلوب تئورسین غربزدگان در راستای تنزیل مفاهیم اسلامی و قرآنی به مفاهیم عقلی، گام بردشت. او برای اینکه تجدیدطلبی خود را در اصطلاحات اسلامی پنهان کند، به سفسطه و تأویل پاره‌ای از اصول فقه پرداخت و می‌گفت: «عرف، که در فقه به عنوان یک اصل مطرح شده، عبارت است از نظام ارزش‌های ملی یک قوم و اصرار داشت که طبق نظر ابویوسف، یکی از فقهای حنفی، «عرف» می‌تواند «نص» یعنی قرآن و سنت را باطل نماید و لذا ملت ترک حق دارد بسیاری از احکام اسلامی را که در نظرش غیر مفید است دور بریزد.^{۱۶}

تأویل و تفسیر آیات قرآنی در ممالک عربی و اسلامی به این نحو تا امروز نیز توسط غربزدگان ادامه دارد. «هیکل» که کتابی درباره حیات محمد صلی الله علیه و آله و سلم نوشته است، در مورد داستان «ابرها» می‌نویسد: «هنگامی که ابرهه می‌خواست مقصود خویش را انجام داده به سوی یمن باز گردد، وبای آبله در سپاه او افتاد. تلفات «وابا» به حدی بود که تا آن وقت سابقه نداشت. شاید «میکروب و وبا» به ابرهه نیز سراست کرد، ترس او را فرا گرفت... و روز به روز سخت‌تر می‌شد و عده زیادی هلاک می‌شدند».^{۱۷}

در ایران به علت وجود مرجعیت و فعل بودن حوزه‌های علمیه و پای‌بند بودن شیعیان به اصول و مبانی حوزه و زنده نگه‌داشتن شعائر اسلام چون حماسه عاشورا، غرب در القاء تفکر راسیونالیست (اصالت عقل) و علم‌زدگی چندان موفق نبود. از این رو غربزدگان برای القاء تفکر التقاطی بیش از پیش می‌کوشیدند که با پیدایش انقلاب اسلامی بر حجم آنان

آخوندزاده به خیال خام خود که نقش مارتین لوتر غرب را یافته من گند. در راه اسلام‌زدایی از هیچ اهانتی نسبت به مقدسات اسلام کوتاهی نکرد. این وطن فروش که در ازای خدمات گرانبهای او در خوش خدمتی از سوی رؤسا به درجه سرهنگی نائل شده بود، با نوشتن داستان‌ها و نمایشنامه‌هایی، دین و مقدسات اسلامی را مقدسات اسلامی را مورد حمله قرارداد. در پی ترویج تفکر اولمانیستی و خشکانیدن درخت اسلام و تشیع، وقیحانه من گوید: «ای کاش کسی پیدا شدی و ملت ما را از رسوم نکوهیده اسلامی آزاد نمودی، اما نه رسم نبوت و امامت که خلاف مشرب من است، بلکه به رسم حکمت و فلسفه‌یست. امروز خرابی کل دنیا حاصل دین آوران است از خطه آسیا که مولد ادیان است».

میرزا لمکم خان

می‌کند، در راه اسلام‌زدایی از هیچ اهانتی نسبت به مقدسات اسلام کوتاهی نکرد. این وطن فروش که در ازای خدمات گرانبهای او در خوش خدمتی از سوی رؤسا به درجه سرهنگی نائل شده بود، با نوشتن داستان‌ها و نمایشنامه‌هایی، دین و مقدسات اسلامی را مورد حمله قرارداد.

او در پی ترویج تفکر اولمانیستی و خشکانیدن درخت اسلام و تشیع، وقیحانه من گوید: «ای کاش کسی پیدا شدی و ملت ما را از رسوم نکوهیده اسلامی آزاد نمودی،

اما نه رسم نبوت و امامت که خلاف مشرب من است، بلکه به رسم حکمت و فلسفه‌یست. امروز خرابی کل دنیا حاصل ظهور دین آوران است از خطه آسیا که مولد ادیان است».^{۱۸}

سفاکی و بی‌شرمی این نویسنده خودفروخته در اهانت به پیامبر و ائمه اطهار (ع) و مقدسات اسلام به حدی است که قلم حتی برای روشن شدن ماهیت این سرسپرده و مدافعان او می‌لرزد.^{۱۹}

از آنجایی که علمای اسلام و حوزه‌های علمیه، مستحکم‌ترین دژ در مقابل افکار و عقاید این قشر خودباخته بودند، اولین گروهی بودند که تبر تهمت و افتراء و عاقبت طناب دار سفسطه‌کاری‌های این قشر را به جان خربزدند که می‌توان از شیخ شهید فضل الله نوری به عنوان اولین قربانی و اسطوره مقاومت در مقابل تفکر اولمانیستی غربزدگان در جهان اسلام نام برد.

مقاومت علماء اسلام و حوزه‌های علمیه و اشار پاییندبه اصول خدامحری در زندگی، غرب و غربزدگان را بر آن داشت که روش ملکم خان را در پیش گیرند و آن عرضه تفکر اولمانیستی در لفافه اسلام بود. ملکم خان چنین می‌گوید: «چنین دانستم که تغییر ایران به صورت اروپا کوشش بی‌فایده‌ای است. از این رو فکر ترقی مادی را در لفافه دین عرضه داشتم تا هموطنانم آن معانی را نیک دریابند».^{۲۰}

نتیجه در پیش گرفتن این روش برای القاء تفکر غربی، این بود که مذهب از صحنه‌زنندگی مردم طرد شود و به

خيال خام خود قدم به قدم به جلو آيدن و مسائل اعتقادی را به عقلی و عقلی را به حسی و حسی را به تجربی تنزل دهن؛ يعني همان فاكتوري را پياده گند که از «مارتين لوتر» آغاز شد، سپس به «جان لاک» رسید و آن گاه توسيع «توماس اکويناس» در غرب خاتمه یافت.

از اين رو غربزدگان در صدد برآمدند که برای مسائلی چون وحی و معجزه و آنچه ماوراء طبیعه است، توجيهات علمی ساخته تا آن را به مرحله عقلی تنزل بخشند که اين دسیسه خود به خود موجب انکار موجودات ماوراء طبیعه چون جن و ملک و بهشت و جهنم و ... می‌گشت. در راستای نایل شدن به اين هدف، غربزدگان در سراسر ممالک اسلامی در پی عملی کردن آيات و روایات قرآنی، به تلاش همه جانبه دست زدند که متأسفانه عده‌ای هم که برای مقابله با این اندیشه برخاستند، به دلیل آشنا بودن به مفاهیم قرآنی و اسلامی، خود در دام این تفکر گرفتار شدند.

در هند، سیداحمدخان که به جهت خوش خدمتی به دربار انگلستان به لقب «سر» مفتخر شده بود، تفسیری بر همین اساس نوشت که سید جمال الدین «در مقاله‌ای که پیرامون «تفسیر سید احمد خان» انتشار داده، با حمله به آن می‌نویسد: «او همت خود را به این گماشته که

مقصود ایشان از این
تصرات به هیچوجه
مما لک گیری
نیست».^{۲۴}

گستاخی غرب‌دگان
در تقدير کردن دین
و میهن اسلامی به
غرب به گونه‌ای
است که تقی زاده
شجاعانه و بی‌شمانه
می‌گوید: «من اولین
نارنجک تسليم
در برابر غرب را چهل سال پیش بی‌پروا
انداختم».^{۲۵}

این منور الفکرهای ترقی خواه برای
ایجاد وایستگی ممالک اسلامی به غرب،
قراردادهایی را با غرب تدوین و امضاء
می‌کردند که گاه این قراردادها غربیان را هم
به تعجب و مایه داشت. میرزا حسین خان
سپهسالار که برشی او را سرسله غرب‌دگان
ایران می‌داند، قرارداد ننگین هفتاد ساله‌ای را
که در تاریخ قراردادهای استعماری بی‌سابقه
بود، با یک یهودی به نام (سارون رویتر)
منعقد ساخت که در این قرارداد تمام منابع
ثروتی، صنعتی، کشاورزی، راه‌آهن، ایجاد راه
و خطوط تلگراف و استفاده از آن‌ها و ...
در اختیار انگلیس قرار گرفت که به قول لرد
کرزن «یک چنین امتیاز عظیم و بی‌سابقه‌ای
در حکم یک بخشش نامه بود که از

طرف کشور ایران داده می‌شد و باید
اعتراض کرد که اگر بریتانیا
توانسته بود این بازی را به
آخر برساند، نه تها شاه ایران
مات شده بود، بلکه تزار

روسیه هم به جای خود می‌خوب می‌شد.^{۲۶}
تفقی زاده از کسان دیگری بود که به هنگام
انقضای مدت قرارداد دارسى، قرارداد
ساله جدیدی را با انگلیس منعقد کرد.^{۲۷}

خیزش غرب‌ستیزان در جهان اسلام
ای غنچه خوابیده چونرگس نگران خیز
کاشانه مارفت به تاراج غمان خیز
از ناله مرغ سحر، از باتک اذان خیز
وزگرمی هنگامه آتش نفسان خیز
از خواب گران، خواب گران، خواب گران
خیز
از خواب گران خیز

ولژهای فراماسونی دیکته می‌شد، متناسب
با موقعیت زمانی و مکانی هر کشور در روند
غرب‌گرایی و غرب‌دگی بود. در کشورهای
همسایه اروپا چون مصر و ترکیه، سعی در
جلوه دادن این ممالک به عنوان جزیی از
سرزمین‌های اروپامی شد به طوری که خدیو
اسماعیل به صراحت می‌گفت: «نصری کی از
اجزاء اروپا است و نباید هیچ مصربی با شرق
یا آسیا و آفریقا کاری داشته باشد».^{۲۸}

طه حسین هم بر همین باور بود. در ترکیه
ضیاء گلوب و اتابورک با این ادعای از نظر
فرهنگ و تمدن اروپایی هستیم، از چهره‌های
شناخت این جریان در ترکیه بودند.
این گونه تحلیل‌ها تفسیرهادر ممالکی چون
ایران و شبه قاره هند به علت بُعد مسافت، در
بین غرب‌دگان صورت دیگری داشت. در
این سرزمین‌ها غرب‌دگان سعی در توجیه
حاکمیت غرب بر ملل مسلمان داشتند. در
هند (سید) احمد خان سعی کرد تا با اثبات
این که مسیحیان اهل کتاب هستند (و طبعاً
انگلیس‌ها) نشان می‌دهد که «مسلمین و فدار
به هند» نباید مخالف آنها باشند... او صریحاً
اعتقاد خود را دائر بر مخالفت با جهاد علیه
انگلیس‌هاعلام کرد».^{۲۹}

ملک‌خان ارمنی در توجیه جنایات
استعمار گران غرب در کشورهای جهان
سوم، می‌گوید: «سبب عملده عداوت و نفرت
ملل فرنگستان نسبت به دول آسیایی اینست
که می‌گویند دول آسیا یک قسمت ممتاز کره
زمین را به واسطه عدم امنیت جهانی و مالی،
غرق دریایی ذلت و ننگ (بینی آدم) ساخته‌اند.
دول فرنگستان به واسطه همین عدم امنیت
مالی و جانی، ضبط و تصرف کل ممالک
آسیا را حق اسلامی و وظیفه حتمی خود
قرارداده‌اند... موافق مذهب علمی فرنگستان،
حکمت الهی عموم ممالک دنیا را شریک
آبادی و خرابی همدیگر ساخته (جهان
وطنه) موافق حساب فرنگستان، اگر آسیا
آباد بشود بر آبادی فرنگستان یک بر صد
خواهد افزود. به حکم این مذهبی علمی ملل
فرنگستان از صمیم قلب و با نهایت حررص
طالب و مقری آبادی کل ممالک دنیا هستند...
دوستی و عداوت ملل فرنگستان کلا راجع
به این «طرح واحد» است. دول فرنگستان
در من این اقدامات گاهی مجبور می‌شوند که
بعضی از ممالک خارجه را تصرف نمایند.

(مغز ماراین طور بار آورده‌اند که اگر بخواهیم
یک چیزی بشویم، کتاب می‌نویسیم اولش
هم اسم یکی از آن‌ها باید باشد تا کتابمان را
بخواند. جوان‌های ما بخواهند کتاب بخوانند،
اگر چنانچه به اسم مارکس باشد، لنین باشد،
مشتری زیاد است. اگر به اسم شیخ‌رئیس
باشد نه با این که تمام اینها - را یک صفحه
از کتب شیخ الرئیس را نمی‌توانند بفهمند،
ولی معاذالک چون شرقی است و غربی
نیست از این جهت).^{۳۰}

شهید مطهری در همان ابتدا نهضت
اسلامی نسبت به تفکر التقاطی هشدار دادند
و در این مورد فرمودند:

«من به عنوان یک فرد مسئول به مسئولیت
الهی به رهبران عظیم‌الشأن نهضت اسلامی
که برای همه‌شان احترام فراوان قائلم هشدار
می‌دهم و بین خود و خدای تعالی تمام
حاجت می‌کنم که نفوذ و نشر اندیشه‌های
بیگانه به نام اندیشه اسلامی و با مارک
اسلامی اعم از روی سوئیت یا عدم سوئیت
نیت صورت گیرد، خطری است که کیان
اسلام را تهدید می‌کند».۳۱

غرب‌گرایان و توجیه جنایات غرب

سرسپردگی این غرب‌دگان نسبت به
اربابانشان به گونه‌ای بود که برای تداوم
بخشیدن بر حاکمیت فرنگی و فیزیکی
غرب بر سرزمین‌های اسلامی، تجاوز و
جنایات آنان در به خاک و خون کشیدن
مردم بی‌دفع را توجیه و تفسیر می‌کردند. این
تحلیل‌ها و تفسیرهای از طرف سفارتخانه‌ها

گشت که رهبر آن کارتoso برجو و هدف آن استقرار حکومت اسلامی بوده است. سوکارنو؛ کارتoso برجو را اعدام کرد. پس از سوکارنو موج اسلام‌گرایی در توده مردم گسترش چشمگیری داشته که نگرانی شدیدی برای دولت استبدادی و فاسد سوہارتو به وجود آورده است.^{۲۸}

در شبے قاره هند می توان از اقبال لاهوری به عنوان چهره شاخص اجریان غرب سنتیزی نام برد. علامه اقبال، غرب را عامل بدختی و عقب‌ماندگی ملک جهان بالاخص مسلمین معرفی می‌کرد و در مسیر غرب سنتیزی، مسلمین و ملک شرق را به بازگشته به هویت اصلی خویش فرا می‌خواند. اقبال در خطابه‌ای در جلسه مسلم لیک به سال ۱۹۳۰ گفت: «من از تاریخ اسلام یک درس آموخته‌ام و آن این است که: در لحظات حساس و بحران تاریخ که مسلمین پشت سر گذاشته‌اند، همیشه این دین اسلام بوده که مسلمان‌ها را نجات داده است، نه این که مسلمین اسلام را نجات داده باشند.»

او در دیوان خود (پس چه باید کرد ای اقوام شرق) چهره غرب را چنین ترسیم می‌کند:

آدمی زار نالید از فرنگ
زنگی هنگامه بر چید از فرنگ

پس چه باید کرد ای اقوام شرق؟

باز روشن می‌شود ایام شرق
در ضمیرش انقلاب آمد پدید

شب گذشت و آفتاب آمد پدید
یورپ^{۲۹} از شمشیر خود بسمل^{۳۰} فتاد

زیر گردون رسم لادینی^{۳۱} نهاد
گرگی اندر پوستین برهای

هر زمان اندر کمین برهای
مشکلات حضرت انسان از اوست

آدمیت را غم پنهان از اوست
در نگاهش ادمی آب و گل است

کاروان زندگی بی منزل است^{۳۲}

در ایران محركی قوی در روند غرب سنتیزی
و سلی پولادین در مقابل اندیشه‌های غرب

در شبے قاره هند می توان از اقبال لاهوری به عنوان چهره شاخص اجریان غرب سنتیزی نام برد. علامه اقبال، غرب را عامل بدختی و عقب‌ماندگی ملک جهان بالاخص مسلمین معرفی می‌کرد و در مسیر غرب سنتیزی، مسلمین و ملک شرق را به بازگشته به هویت اصلی خویش فرا می‌خواند. اقبال در خطابه‌ای در جلسه مسلم لیک به سال ۱۹۳۰ گفت: «من از تاریخ اسلام یک درس آموخته‌ام و آن این است که: در لحظات حساس و بحران تاریخ که مسلمین پشت سر گذاشته‌اند، همیشه این دین اسلام بوده که مسلمان‌ها را نجات داده است، نه این که مسلمین اسلام را نجات داده باشند.»

به نام سعید نوری به اوج خود رسید. سعید نوری در بیدادگاه نظامی که برای محاکمه او تشكیل شده بود، فریاد کشید: «من به شما تذکر می‌دهم که تلاش نافرجم شما برای از بین بردن فرهنگ و لباس ملی و تحمل اجرای ارزش‌ها و نظام و لباس غربی‌ها، میلیون‌ها ترک غیور و فرزندان این آب و خاک را برآشته و خشمگین ساخته است. در همین حال که میسیونرها و مزدوران آن‌ها با کمال جسارت و ناجوانمردی به اسلام که دین این ملت است بی‌شرمانه حمله می‌برند و زناکاری و مشروب‌خواری و باشگاه‌های شبانه و فساد اخلاقی رو به گسترش است، برای من و همفکران من جرم است که مردم را نسبت به تعالیم اصیل قرآن آشنازیم و به سوی جاده حق و عدالت و خدا دعوت کنیم. شما مرا مرتاجع می‌نامید، در حالی که من طرفدار پیشرفت و ازادی و دموکراسی هستم و می‌خواهم اسلام را در این سرزمین زنده کنم.»^{۳۳}

در ادامه غرب سنتیزی و بازگشته به اسلام و ارزش‌های متعالی قرآنی، نهضت‌های دیگری در قالب تشكیل سازمان‌ها و انتشار روزنامه و مجله‌هایی در خاور دور نصیح گرفت. انتشار روزنامه «الایمان» توسط شیخ محمد طاهر در مالزی و مجله «المیز» حاجی عبد الله احمد و حاجی عبد الكریم امراهله در روند غرب زدایی و اسلام‌گرایی در این منطقه سهم بسزایی داشتند. حرکت‌های غرب سنتیزی در این بخش از جغرافیای ملک اسلامی گاه به در پیش گرفتن مشی مسلحانه منجر گشت. در اندونزی «سازمان انقلابی به نام «دارالاسلام» که به مشی مسلحانه اعتقاد داشت، ایجاد

دربایی تو دریاست که آسوده چو
صحراست؟!
دربایی تو دریاست که افزون نشد و کاست
بیگانه آشوب و نهنگ است چه دریاست؟!
از سینه چاکش صفت موج روان خیز!
از خواب گران، خواب گران، خواب گران
خیز

از خواب گران خیز
فریاد ز افرنگ و دلاویزی فرنگ
فریاد ز شیرینی و پرویزی فرنگ
عالی همه ویرانه ز چنگیزی افرنگ
معمار حرم، باز به تعییر جهان خیز
از خواب گران، خواب گران، خواب گران
خیز
از خواب گران خیز
دیوان اقبال لاهوری

غرب با القاء فرهنگ منحط و زدودن ارزش‌های اسلامی توسط غربزدگان، براین باور بود که در اوخر قرن نوزدهم فرهنگ و عادات و رسوم خود را بر فرهنگ اسلامی غلبه خواهد داد و برای همیشه حاکمیت خود را بر سرزمین‌های اسلامی تضمین خواهد کرد و با دستیابی به منابع زیرزمینی و ثروت‌های غنی، این بخش از جهان به هدف شوم خود که حکمرانی بر تمام جهان است، دست خواهد یافت؛ اما در همان زمان ورود به این سرزمین پیامبران (ع)، به زودی دریافت که مکتب پویای اسلام هر چندگاه در چهره و گروهی جلوه می‌کند و پرچم مخالفت را در مقابل او بر می‌افرازد.

خروش سید جمال الدین اسد آبادی در همان مراحل آغازین و رود غرب علیه فرهنگ منحط غرب و غرب گرایی، لرزه بر اندام غرب نشاند. سید جمال با مسافرت‌هایی به ممالک اسلامی، ضمن نشست‌هایی با بزرگان و روشن‌بینان اسلامی، بندر نهضت‌هایی را در سراسر ممالک اسلامی علیه غرب و غربزدگی کاشت. در مصر اندیشه‌های سید جمال به تشكیل انجمن‌هایی چون انجمن «جمعیت اخوان المسلمين» و ظهور مردانی چون حسن البناء (مؤسس سازمان اخوان المسلمين) منجر شد. در ترکیه موج اسلام گرایی و غرب سنتیزی در چهره‌ای

امام خمینی(ره) نقطه پایان غربگرایی
در ادامه غربستیزی روحانیون و روشنفکران متعدد، در اوخر قرن نوزدهم مردی از نسل پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار(ع) پا به عرصه سیاست جهانی نهاد که رشته افکار غرب را تبدیل به پنهان کرد.

مردی که غرب را تا پشت دروازه خود به عقب راند و پر جمدار نهضتی شد که قیام پیامبران الهی را در آذهان تداعی کرد و قدرتی سوم را در مقابل دو بلوک غرب و شرق بنیان ساخت.

(امام خمینی(ره)) نامی که خدامحوری را در عصر بی خبری و انسان محوری در میان ملل جهان مطرح ساخت و اسلام را به عنوان تنها جوابگوی نیازمندی های بشر چه در قوانین حکومتی و چه مسایل عاطفی و روحی به دنیا معرفی کرد، با قیام خود نه تنها به کالبد اسلام روحی تازه بخشید، بلکه با تکیه بر آرمان های پیامبران الهی، مردم دنیا را به پیروی از راه و مشی پیامبران و سیره انان دعوت کرد و زمینه سازیانگری پیروان سایر ادیان نسبت به وظیفه دینی خود شد. مردی که زان پل دوم رهبر کاتولیک های جهان در تو صیغش چنین گفت: «من همواره برای رهبر و مردم شما داعمی کنم. درباره آنچه او (امام خمینی) در کشورش و بخش وسیعی از جهان انجام داده، باید احترامی عظیم و تقدیری عمیق اظهار نظر کرد».^{۳۱}

مردی که غرب را وارد به اعتراض در ناتوانی خود و نفوذ و قدرت و تاثیر او در معادلات جهانی کرد. رادیو دولتی آمریکا در غروب این خورشید حیات بخش اسلام چنین گفت: «در ده سال گذشته آیت الله خمینی، آمریکا را بارها با ناتوانی مواجه ساخت و در این مورد به آمریکا درس داد

و رئیس جمهوری آمریکا را با نالمیدی روپرتو ساخت. آیت الله خمینی مردی بود که در یازده سال گذشته، بیشتر از همه در سطح بین المللی از او صحبت شده بود و سخنرانش و آنچه در مورد او گفته می شد، بارها و

لندن قدم زده، به شعبدیازی زبانی یاد گرفته و به ایران آمده، اغلب رجال دولت را به شعبدیازی فریب داده، محرك خاطر مبارک شهریار تاجدار گشته، می خواهند قوانین ملل فرنگستان را در مملکت اسلامیه ایران اجرانمایند... ترسا

بچه باده فروش (اشارة به ملکم خان ارمنی) شاهنشاه را به فک اجرای قواعد فرنگیان انداخته. کار ایران کهنه به جایی رسیده که پسرکی طبع پرست به صورت یگانه و به سیرت یگانه... به خیال تغییر اوضاع سلطنت اسلام افتاده، با چند از رجال ساده هم مشرب باده، با هم ساخته پادشاه را به قانون فرنگیان واداشته است».^{۳۰}

از کسانی که در عصر حاضر قلم خود را متوجه غرب زدگان کرد، زنده یاد جلال آل احمد است که در زمان حیاتش به خدمت حضرت امام (ره) رسید. حضرت امام (ره) در این خصوص می فرماید: «در اوایل نهضت یک روز دیلم که آیینی در اتفاقی نشسته اند و کتاب ایشان (غربزدگی) در جلو من بود. ایشان به من گفتند چطور این چرت و پرت ها پیش شما آمده است (یک همچو تعبیری) و فهمیدم که ایشان هستند. مع الاسف دیگر او را ندیدم. خداوند ایشان را رحمت کند».^{۳۱}

او در کتاب غربزدگی که از نظر حضرت امام (ره) نیز گذشته است، غربزدگان و سیستم جامعه عصر خود را چنین توصیف می کند: «آدم غربزدہ ای که عضوی از اعضا و دستگاه رهبری مملکت است، پا در هو است، ذره گردی است معلق در فضای درست همچون خاشاکی بر روی آب، با عمق اجتماع و فرهنگ و سنت رایطه هارا بریده است. رابطه قدامت و تجدید نیست. خط فاصلی میان کهنه و نو نیست، چیز است بی رابطه با گذشته و بی هیچ درکی از اینده. نقطه ای در یک خط نیست، بلکه یک نقطه فرضی است بر روی صفحه ای یا حتی در فضای عین همان ذره معلق. لابد می پرسید پس چگونه به رهبری قوم رسیده است؟ می گوییم به جبر ماشین، به تقدیر سیاستی که چاره ای جز متابعت از سیاست های بزرگ ندارد. در این سوی عالم و به خصوص در ممالک نفت خیز رسم بر این است که هر چه سبکتر است، روی آب می آید».^{۳۲}

وجود داشت که سایر ممالک اسلامی از وجود آن محروم بودند و آن مرجعیت تشیع بود. نفوذ مرجعیت در نهضت تنبکو و فتوای میرزا شیرازی در این رابطه، به گونه ای بود که غرب رامات و مبهوت کرد. وجود روحانیت و رابطه تنگاتنگ آنان با اقوام مختلف مردم، بر دوش کشیدن پرچم ضد غرب گرایی و غربزدگی توسط این قشر از جان گذشته در هر مقطع و زمان، روند غربزدگی و غرب گرایی را در سرزمین ایران و مناطق شیعه نشین کند و در بعضی از مقاطع این روند را به عقب نشینی وامي داشت. مقاومت مردانی چون آیت الله بافقی، شهید مدرس و صدھا روحانی به خون خفته دیگر تا به امروز، سند افتخاری است در دفتر حوزه های

تشیع

اما اولین روحانی که در مقابل سفسطه روشنفکران، مظلومانه و غریبانه جان خود را در راه احیای ارزش های اسلامی فدا کرد، شیخ شهید فضل الله نوری بود که جلال آن احمد، رابطه شهادت او و روند غربزدگی در ایران را چنین بیان می کند: «من نعش آن بزرگوار را بر سر دار همچون پرچمی می دانم که به علامت استیلاهی غربزدگی پس از دویست سال کشمکش بر بام سرای این مملکت افرادشته شد و اکنون در لوای این پرچم ما شبیه به قومی از خود بیگانایم. در لباس و خانه و خوراک و ادب و مطبوعات مان و خطروناک تراز همه در فرهنگمان. فرنگی ماب می پروریم و فرنگی ماب را حل هر مشکلی رامی جوییم».^{۳۳}

علاوه بر روحانیت که پرچمدار جریان غربستیزی در ایران بود، از میان قشر تحصیل کرده روشنفکرانی متهد برخاستند که در مقابل شاخص ها و مظاهر غرب ایستادند. از اولین کسانی که در مقابل جریان غرب گرایی ایستاد، فردی متعدد و ناشناس است که در نامه ای که برای ناصر الدین شاه فرستاد، وی را به خشن ترین وجه مورد خطاب قرار داد. این نامه که توسط میرزا سعید خان وزیر امور خارجه ناصر الدین شاه به شاه داده شد، حاکی از رشادت این قشر متعدد در مقابل طرز تفکر غرب است. وی در قسمتی از این نامه چنین می نویسد: «این روزها شنیده شد که پادشاه به تحریم یک طفک نادان که چند روزی در خیابان های

کرده‌اند، بر ضد انسانیت درست کرده‌اند، این غرب است که دارد اساس اخلاق انسانی را از بین می‌برد. این غرب است که دارد شخصیت انسانیت را از بین می‌برد و ما خیال می‌کنیم که غرب همه چیز دارد. حالا که غرب اتمیل درست کرد، پس باید غرب همه چیز داشته باشد. در قوانین، ما قوانین مان غنی تراز همه قوانین عالم است.^۴

حضرت امام (ره) ضمن بیان این مطلب که اسلام پیشرفت‌های علمی دنیاً غرب را می‌پذیرد، تبلیغات غرب‌گان را در خصوص مخالفت اسلام با تکنولوژی خشی می‌نماید و می‌فرماید: «ما پیشرفت‌های دنیاً غرب را می‌پذیریم، ولی فساد غرب را که خود آنان از آن ناله می‌کنند، نه...»^۵

در تأیید این سخن حضرت امام در بیان این که غربیان از فساد حاکم بر جامعه خویش که موجب بی‌هویتی آنان و خروج از مدار انسانیت است، ناله می‌کنند، لوئی لپرس رنگه دانشمند فرانسوی و نویسنده معروف کتاب «گنداب غرب» در کتابش رایطه انسان با تمدن ماشینی در جوامع غربی را چنین بیان می‌کند: «این تمدن ماشینی و مادی، مارا به آدم‌های کوکی یا ماشینی، غول‌های خودکار، شیطان‌های نفسانی و انسان‌های بی‌روح مبدل می‌کند و شخصیت آدمیت را از مامی‌گیرید، به نحوی که گسترش یا حفظ گوهر خدایی و شخصیت انسانی برای همه در دامان پر گزند این تمدن دشوار می‌شود... تمدن امروز بشر را به سلیمانی گویی خود می‌کشاند و جهانی می‌سازد که افراد برای زندگی در آن ناچارند از خویشن خویش تهی شوند. فرد در این تمدن به عنوان یک ابزار و سیله یا بیچ و مهره مطرح است، نه به عنوان یک شخصیت یا یک انسان... واکنش جوانان امروز در برابر این تمدن و چنین دنیای خشک و خشن و بسیار روح، در واقع عدم قبول ارتباط با این دنیا، نپذیرفتن همکاری با آن و طرد انتساب با پیوند به آنست. جوانان امروز نمی‌خواهند در گردن سهمانک چرخ‌های خردکننده‌این تمدن ماشینی سهیم و شریک شوند.»^۶

هربرت مارکوز، فیلسوف آلمانی در کتاب معروف «انسان تک ساختی» می‌گوید: «در عین حالی که چنین جامعه‌متبدلی، تولید توسعه یافته دارد و به تدارک موجبات آسایش هرچه بیشتر عموم افراد خود

متفسکرینش بیش تراز همه جا بوده است»^۷ مردم را به بازگشت به هویت اسلامی و ارزش‌های ولای قرآنی فراموش خوانند و می‌فرمایند:

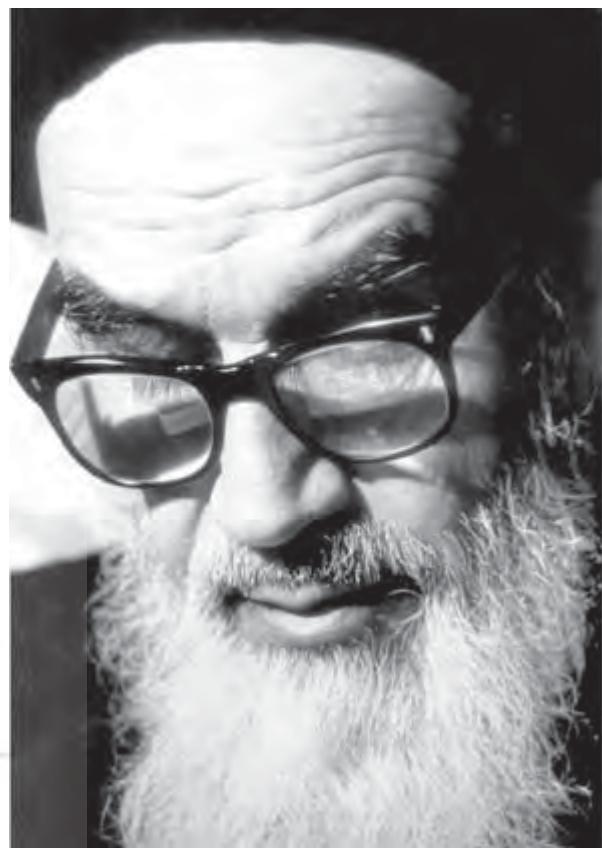
«بنابراین مدت‌ها باید زحمت بکشیم و باور کنیم که خودمان دارای یک فرهنگ بزرگ انسانی با ارزش‌های اسلامی هستیم و اگر امروز کمبود نیروی انسانی هست، به خاطر همین است که افکار به آن طرز تفکر عادت کرده بود.»^۸

حضرت امام ضمن هدایت جامعه اسلامی به سوی گمشده خویش، اساس بدختی و عقب‌ماندگی مسلمین را باور غریب دانسته و می‌فرمایند: «ماها الآن خودمان را گم کردیم، مفاخر خودمان را الآن گم کردیم، مادر خودمان را گم کردیم. تا این گم شده پیدا نشود، شما مستقل نمی‌شوید. بگردید پیدایش کنید، بگردید شرق را پیدا کنید. تا ما این طور هستیم، تا نویسنده‌های ما آن طور است، تا روشنگران ما آن طور فکر می‌کنند، تا آزادیخواهان ما آن طور آزادی غربی را می‌خواهند، همین است که هست.»^۹

آن گاه حضرت امام سرزمین شرق، سرزمین ظهور پیامبران و تمدن‌های بزرگ را سرزمین آفتاب می‌خوانند و می‌فرمایند: «این شرق آفتاب دارد، کشورهای آفتابی است. غرب بی‌آفتاب است.»^{۱۰}

سپس در مسیر اعتماد به نفس دادن به قشر جوان و رهایی جامعه‌ازبازوغریبی می‌فرمایند: «غرب آن طور نفوذ کرد که شرق خودش را باخت و محتواهی بسیار از جوان‌های ما را گرفت، اما ما گمان می‌کنیم که باید تمام ملت‌ها و دولت‌ها توجه خودشان را به این نقطه نظر منعطف کنند که این شکست روحی را از ملت‌ها جدا کنند، گمان نکنند جوان‌های ما که هرچه هست در غرب است و خودشان چیزی ندارند.»^{۱۱}

امام راحل (ره) در ادامه مبارزه با خودباختگی،

حضرت امام سرزمین شرق، سرزمین ظهور پیامبران و تمدن‌های بزرگ را سرزمین آفتاب می‌خوانند و می‌فرمایند: «این شرق آفتاب دارد، کشورهای آفتابی است. غرب بی‌آفتاب است.»

بارها تفسیر می‌شد. تصمیم آیت‌الله خمینی در هر مورد نهایی و سخن اخرين بود. آينده هرچه باشد در يك نكته تردید نیست و آن اين که اثرات [امام] خمینی در ايران و در امور جهانی، تا سال‌ها همچنان احساس خواهد شد. آيت‌الله خمینی به عنوان چهره پیشناز و سردمدار انقلابی است که ايران را در ۱۹۷۸ در خود غوطه‌ور ساخت و روابط محکم و دوستانه ايران و آمریکا را با خصومتی آشتبانی ناپذیر جایگزین ساخت.»^{۱۲}

امام خمینی با بیان این مطلب که «این را باید به خودمان اثبات کنیم که ما هم آدمیم، که ما هم هستیم در دنیا، که شرق هم یک جایی است، همه‌اش غربی نیست، شرق هم یک جایی است که خرائش بیش تراز همه جا و

سرانجام در سال ۱۳۷۵ سخن کسانی چون تقی زاده و میرزا ملکم خان را تکرار کرد و گفت: «امروز به جرأت می‌توان گفت در زندگی قومی که عزم تعالی و پویایی کرده است، هیچ تحول کارساز پدید نخواهد آمد، مگر آنکه از متن تمدن غرب بگذرد و شرط دگرگونی اساسی، آشنایی با تمدن غرب و لمس روح آن یعنی تجدد است. کسانی که به این روح آشنا نیستند، هرگز به پدید آوردن دگرگونی سودمند در زندگی خود توافق نیستند. باری! شرط تحول اساسی، گذراز تمدن غربی است و مراد از آن، آشنایی با مبانی تفکر و تمدن جدید است که در پس ظاهرا آن نهفته است و سوگمندانه اقوامی نظیر ما هنوز از آن محروم هستند.»^{۵۰}

خاتمه بایان واژه سوگمندانه، از محروم شدن از ظاهرا غربی در حقیقت یک گام جلوتر از تقی زاده و میرزا ملکم خان، سیداحمد خان و ضیاء گلوب و آخوندزاده برداشت و جرأتی بیش از تقی زاده پیدا کرده که از عملکرد خود به یک حرکت شجاعانه یاد کرد. با نگاهی به عملکرد محمد خاتمی چه در دوران تصدی وزارت ارشاد و چه در دوران هشت ساله ریاست جمهوری، به خوبی به نقش محوری او در رویارویی با اندیشه‌های امام در خصوص غرب می‌توان پی برد. او که حرکت غربگرایانه خود را در دوران وزارت با چاپ و نشر کتب مبتدل و میدان دادن به معاندین دین و انقلاب برای یک کودتای مطبوعاتی علیه ارزش‌های دینی بنیان نهاد و عناصر سکولار و غربیزده را وارد مراکز فرهنگی کرد، در دوران ریاست جمهوری زمینه را برای تکیه زدن آنان در مراکز تصمیم‌گیری سیاسی و فرهنگی و اقتصادی مهیانمود.

کافی است جوان امروز به مواضع و دیدگاه شخص محمد خاتمی و دوستان و مدافعان و همفکران او در حوزه‌ها و عرصه‌های گوناگون و شیوه‌های راه‌کارهای آنان در سوق دادن جامعه به سوی غرب گرایی نگاهی نماید و سپس همین مواضع و دیدگاهها و برنامه‌های را بمواضع و دیدگاهها و برنامه‌های آخوندزاده، تقی زاده، میرزا ملکم خان، ضیاء گلوب، طه حسین، سر سیداحمد خان و... تطبیق دهد.

آن گاه به مظلومیت امام و رهبری و انقلاب در برابر

تجاویز آن‌ها را به قتل رسانده و خورده است. یکی از دوستان «دامر» می‌گوید که با وی ساعتی در مورد این که جهان چگونه به پیان خواهد رسید و چگونه همه مردم آمریکا آدم‌خوار خواهند شد، حرف زده است. «دامر» در اعتراضاتش گفته است قربانیانش را وادار به مصرف مواد مخدر می‌کرده و سپس آنان را به قتل رسانده است و طی مراجعت قتل و تکه‌تکه کردن اجساد، از قربانیانش عکس برداری کرده است.^{۵۱}

اقبال لاهوری درباره فرهنگ غرب و اکتشاف مسلمانان در مقابله با آن می‌گوید:

ای ساکنان دیار غرب، گوش فرادهید، «قریه خدایی» (یعنی جهان اسلام) بازاری مناسب برای کلای شما نیست، اری «زری» که به گمان شما گرانبهایست، در این جا به «جوی» نمی‌ازد. گوش کنید: تمدن و فرهنگتان با شمشیر خویش دارد خود را ذبح می‌کند. آشنایانی که بر شاخه نازک بنا نهاده شود، نمی‌تواند پایدار باشد.^{۵۲}

ظهور غرب گرایان در بدبندانقلاب

با حملت امام راحل (ره) و پیان دفاع مقدس و ورود جامعه به مرحله بازاری، غربگرایان فرست را برای حضور دوباره خود مهیا دیدند، غافل از این که در برایر خود سلیمانی و نفوذنایزی به نام «ولایت فقیه» و پیروان راستین، این، مجال قبضه کردن قدرت و به انحراف کشاندن انقلاب را از آنان سلب می‌کند. هشدارهای رهبری انقلاب، برخوردهای شجاعانه این خلف صالح خمیمی (ره) در خصوص «تهاجم فرهنگی» و «شبیخون فرهنگی»؛ «قتل عالم فرهنگی» مانع از آن شدت انقلاب از مسیر اصلی خود منحرف شود و بار دیگر پرچم تفکر و اندیشه بیگانگان بر سرزمین نورانی خمینی (ره) و شهیدان خمینی (ره) به اهتزاز در می‌آید.

تأسف‌بارترین صفحه تاریخ انقلاب، اندیشه‌های خاتمی بود که به نام امام و انقلاب تمام می‌شد. اندیشه‌هایی که راه را برای این که «سیاست شمانی تواند سیاست عهد بوقنان باشد، اما اقتصاد تان امروز باشد. تمام معیارهای فرهنگی تان مال گذشته باشد، ولی بخواهید اقتصاد داشته باشید، در مدیریت تان تحول ایجاد نشود، ولی بخواهید توسعه تکنولوژیک داشته باشید... و این تحول، یعنی تجدد»^{۵۳}

توانست، گاهی ممکن است نیاز واقعی فرد را غیر لازم و ویرانی هرا آبادانی جلوه دهد. چنین جامعه‌ای قادر است که انسان‌ها را به چیزهای عادی و بی ارزش مبدل سازد. نتیجه این عمل از خود بیگانگی انسان‌هاست که اکنون به صورت مسئله‌ای در جهان امروز خودنمایی می‌کند. انسان‌های امروز برمبنای خرید و فروش کالاهایی که در جامعه موجود است، ارزشیابی و شناخته می‌شوند.»^{۵۴}

در ادامه حضرت امام می‌فرماید: «تمدن نیست، رو به توحش دارد می‌رود غرب.»^{۵۵} سپس می‌فرماید: «اما باورمان امده است که همه چیزها در غرب است. خیر، آن چیزی که در غرب است، تربیت حیوان درنده است، حیوان درنده دارند درست می‌کنند.»^{۵۶}

اگر از سیستم آموزشی غرب، از ادی بدون قید و شرط در اخلاق و رفتار جوانان و نوجوانان و... بگذریم و انگشت فقط به یک بخش و یک برنامه از برنامه‌های تلویزیونی غرب بگذاریم، این جمله حضرت امام (ره) را بهتر می‌توانیم درک کنیم. امروز کارتون‌های ساخته شده توسط کمپانی‌های غربی که در برنامه‌های کودک، کودکان را به خود مشغول می‌کنند، بر پایه «خشونت و قتل» بنا نهاده شده است. غرب برای به دست آوردن سریازانی بی‌عاطفه و وحشی برای حضور خود در سراسر دنیا و تکرار جنایات پدران این اطفال، توسط این کودکان در همان اوان کودکی خشونت، قتل، سرقت و خرابکاری را به انان می‌آموزد، به طوری که هر نسل در وحشی گری نسل قبل را رو سفیدی می‌گرداند. حضرت امام در شناساندن چهره غرب و تربیت غربی می‌فرماید: «غرب دارد انسان را وحشی بار می‌اورد. آن وحشی که ادم‌خوار است، ادمکش است، ادمکش بار می‌آورد.»^{۵۷}

جا دارد در ذیل این جمله حضرت امام که غرب وحشی، ادم‌خوار تحويل جامعه می‌دهد، این خبر تکان دهنده را از روزنامه کیهان نقل کنیم: «به گزارش منابع خبری در آمریکا، قاتل آدم‌خوار «جفری دامر» نام دارد ۳۱ ساله و قبل اعضوارتش امریکا بوده است، پلیس تاکنون قسمت‌هایی از اجساد دست کم ۱۷ نفر از قربانیان این جانی آدم‌خوار را در آپارتمانش پیدا کرده است. وی مثل بسیاری از غربی‌ها ظاهرا یک شخص عادی، آرام و حتی مطبوع به نظر می‌رسد. «دامر» پس از

۱۵. انتقاط جدید، ص. ۴۳.
۱۶. جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۶۸.
۱۷. انتقاط جدید، ص. ۴۳.
۱۸. صحیفه نور، ج. ۹، ص. ۱۱.
۱۹. نهضت‌های اسلامی در صد ساله اخیر، ص. ۸۹.
۲۰. جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۹۰.
۲۱. انتقاط جدید، ص. ۴۱.
۲۲. مشاهده‌می فرمایید که طرح واحد غرب که امروز به نام نظم نوین جهانی نمود پیدا کرده است، اندیشه‌رزوی‌های نخست و رود غرب به سرزمین‌های اسلامی بوده است با این تفاوت دیروز در سرزمین‌های مکمل خانه‌ای ملک این طرز تفکر بوده‌اند و امروز هزاران بسیجی جان بر کف امام(ره) در مقابل این باور خام غرب استادانه‌اند.
۲۳. فکر آزادی، فریدن آدمیت، ص. ۱۵۸.
۲۴. جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۸۷.
۲۵. فراموشخان، ص. ۴۲۹.
۲۶. مطهوری پایه‌گذار...، ص. ۴۰-۳۹، به نقل از جامعه‌شناسی غرب‌گرایی.
۲۷. تقطه‌الاسلامیه‌فی ترکیه، ص. ۱۱، به نقل از جامعه‌شناسی غرب‌گرایی.
۲۸. جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۱۲۱.
۲۹. دیوان اقبال لاهوری، احمد سروش، ص. ۴۶.
۳۰. یورپ، اروپا.
۳۱. بی‌سل: سر بریده.
۳۲. لادینی به معنی بی‌دینی و جدا کردن دین از سیاست دار معاش است.
۳۳. دیوان اقبال لاهوری، احمد سروش، ص. ۴۰۹.
۳۴. غریزدگی، ص. ۷۸، چاپ رواق.
۳۵. اندیشه‌ترقی، فریدن آدمیت، ص. ۳۰.
۳۶. صحیفه نور، ج. ۱۲، ص. ۹۰.
۳۷. غریزدگی، ص. ۱۴۱.
۳۸. بوئن خبرگزاری، ۷۲۷/۱۴، ۶ و روزنامه کیهان، ۷۴۳.
۳۹. درخششی در غروب، ص. ۷۱.
۴۰. صحیفه نور، ج. ۱۱، ص. ۱۹۳.
۴۱. همان، ج. ۱۸، ص. ۱۶۲.
۴۲. همان، ج. ۹، ص. ۶۱.
۴۳. همان، ج. ۴، ص. ۱۲۳.
۴۴. همان، ج. ۷، ص. ۷۲.
۴۵. همان، ج. ۷، ص. ۶۸ و ۶۹.
۴۶. همان، ج. ۳، ص. ۱۰۹.
۴۷. فردا چه خواهد شد، لوثی لپرس زنگ، ترجمه‌علی اکبر کسمائی، ص. ۱۷۵.
۴۸. انسان تک ساختی، هریت مارکوز، ترجمه محسن نویدی، ص. ۴۵.
۴۹. صحیفه نور، ج. ۷، ص. ۸۵.
۵۰. همان، ج. ۷، ص. ۸۳.
۵۱. همان، ج. ۷، ص. ۷۹.
۵۲. روزنامه کیهان، دوشنبه ۲۰ شهریور ۱۳۷۰، ص. ۶.
۵۳. به نقل از جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۲۰۳.
۵۴. سخنان اقای خاتمی در دانشگاه علامه طباطبائی داشتکده اقصاص ۱۳۷۱/۱۲/۱ به نقل از هفته نامه پرتوسخن، شماره ۲۹، ص. ۳، نقد اندیشه‌های خاتمی الف.
۵۵. روزنامه سلام، ۱۳۷۰/۲/۲۳ به نقل از هفته نامه پرتوسخن، شماره ۳۰۱، صفحه آخر، نقدی بر دیدگاه‌های خاتمی الف.
۵۶. روزنامه سلام، ۱۳۷۰/۲/۲۰.
۵۷. کیهان، ۸۷/۷/۱۲، ص. ۳، یادداشت روز.
۵۸. ماهنامه زبان، آیان، ۷۸/۷، ص. ۲۱.
۵۹. روزنامه صبح امروز، ۷۷/۷/۲۲، ص. ۸.
۶۰. صحیفه نور، ج. ۹، ص. ۱۱۸ و ۱۱۹.

- جهان اسلام، همان سکوت و توجیه حضور غرب از سوی کسانی چون خدیو اسماعیل و سر سید احمد خان نیست؟ آیا تلاش خاتمی برای برپایی جامعه مدنی، همنگ شدن با جهان کفر و الحاد؛ همان «طرح واحد» و «جهان وطنی» میرزا ملکم خان نیست؟ آیا برگزاری کنگره بزرگداشت و نکوداشت از سوی وزرای خارجه بیگانگان برای «فرمی» همان اعطای جایزه صلح نوبی به فرد دیگر» همان اعطای مقام «سر از سوی انگلیس به سید احمد خان و اعطای مقام «سر هنگی» از سوی روسیه به میرزا فتحعلی آخوندزاده نیست؟ آیا و آیا گویی این سخن امام راحل (ره) خطاب به همین غریب‌گرایان امروز است که از خواب غفلت برخیزند و به تلاش ملبوعانه خود خاتمه‌دهند و بدان‌این انقلاب و مردم، آنان را نیز به جایی می‌فرستند که دیگران را فرستاد: «ای افسکار کوتاه بی‌دار بشوید، خودتان را متصل کنیده‌این دریا، دریای الوهیت، دریای نبوت، دریای قران کریم. از این غریزدگی‌ها بیرون بیایید؛ آقا شما پنجاه و چند سال است این غریزدگی‌ها، مصیبت‌هارا به شما وارد کرده. به خود بیایید یک قدری به اسلام فکر کنید. تشکیل این سد بزرگی که قدرت‌های بزرگ را شکسته است. نمی‌توانید هم بشکنید (عرض خودمی‌بری و چه می‌کنی) نمی‌توانید بشکنید هر چه هم بخواهید نمی‌شود. اقاملت علاقه به خدا داره، آن‌هایی که خداران انکار دارند، ملت ما معارض است.»

پی‌نوشت‌ها

۱. صحیفه نور، ج. ۹، ص. ۶۱.
۲. همان، ج. ۹، ص. ۵۹.
۳. همان، ج. ۱۸، ص. ۹۰ و ۹۹.
۴. فکر آزاد، فریدن آدمیت، ص. ۱۲۵.
۵. اندیشه‌های میرزا فتحعلی آخوندزاده، ص. ۱۱۸.
۶. صحیفه نور، ج. ۶، ص. ۶۴.
۷. جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۷۶.
۸. صحیفه نور، ج. ۱۲، ص. ۲۸۳.
۹. ط. حسین «المستقبل الثاقبه فی المصر»، ص. ۳۱ به نقل از جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۹۱.
۱۰. جامعه‌شناسی غرب‌گرایی، ج. ۱، ص. ۹۳.
۱۱. القاطع جدید، ص. ۴ و ص. ۴۲.
۱۲. اندیشه‌های میرزا فتحعلی آخوندزاده، ص. ۱۹۴.
۱۳. بسیاری از نویسنده‌گان و شاعران امروز نیز در راستای اسلام‌زادی از هیچ اهانتی حتی کله ائمه اطهار سریانم زنند.
۱۴. اندیشه‌ترقی، فریدن آدمیت، ص. ۶۴.

جماعتی که خود را اصلاح طلب می‌نماید، پی‌می‌برد. به راستی آیا نگاه محمد خاتمی، سروش، شبستری، پیمان، آقاجری و ... به قرآن و اسلام و ایران، همان نگاه تقی‌زاده‌ها و میرزا ملکم خان‌ها و سر سید احمد خان‌ها و ... نیست؟

به راستی این جمله خاتمی که «شرط تحول اساسی، گذر از تمدن غربی است... سوگمندانه اقوامی نظر ماهنوز از آن محروم هستیم»^۵ این سخن خاتمی که «در حال حاضر قرآن با برخی دریافت‌های بشری سازگار نیست، زیرا که احکام آن متناسب بازندگی قبیله‌ای است... در زمان حاضر قرآن برای مقابله استداینیست»^۶ این سخن شبستری که «انچه پیامبر (ص) از طریق کتاب و سنت پیاده نمود و احکامی که بیان کرد، اقدامات ممکنه و مقرن آن زمان بود، ماهم مطابق زمان خود باید اقدام کنیم»^۷ این جمله بهزادی که «تفکر شیعه‌گری موجب انحطاط مملکت ما و منعی برای دموکراسی است»^۸ شما را به یاد کدام غرب‌گرایان و سینه‌چاکان بیگانه‌پرست می‌اندازد؟

آیا به راستی این دیدگاه اصلاح طلبان در برخورد با انرژی هسته‌ای و انفعال در مقابل غرب، همان دیدگاه میرزا ملکم خان نیست که می‌گفت: «مان باید از پیش خود اختراعی کنیم»^۹ آیا به راستی دیدگاه بهزاد همان دیدگاه میرزا فتحعلی خان نیست که گفت: «حریت را باید از غرب آموخت»؟ آیا این گفته خاتمی که از فانی نشدن در غرب سوگمندانه بیان می‌کند، همان جمله تقی‌زاده نیست که «از فرق سرتانوک پایا باید فرنگی شد»؟

آیا تاکتیکی را که اصلاح طلبان با جلو اندختن برخی معتممین به راه اندخته و سخن کفر را در لباس دین می‌زنند، همان تز میرزا ملکم خان نیست که گفت: «باید ترقی را در لفافه دین عرضه داشت»؟ آیا برعورد تعلقی محض این جماعت با مفاهیم وحیانی، ادame همان «تفسیر سر سید احمد خان» نیست که سید جمال علیه آن برآشفت؟ آیا عرف‌گرایی سروش و مجتبه شبستری و کدیور و ... همان عرف‌گرایی ضیاء گلوب نیست؟ آیا سکوت اصلاح طلبان در برابر لشکرکشی نظامی و فرهنگی و اقتصادی غرب علیه